

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 132.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK 21. AVGUSTA — THURSDAY, AUGUST, 21, 1924.

LETNIK XXXIII.

Prvi slov. kat. shod v Sheboygan, Wis.

(Izvirno).
(Dalje.)

Od kraja, kjer vihra po- nosno zvezdnata zastava smo se podali v dolino na prostor, ki je pripravljen za udele- žence shoda in kjer je bil pri- pravljen poseben oder za slovenske govornike. Iz pro- stora smo korakali v nekaki formaciji. Pred občinstvom je vihrala zvezdnata zastava, za njo svirajoča godba, takoj za tem mestni župan, za njim gl. uradniki K. S. K. J. za njimi slov. govorniki. Ko smo dospeli na lice mesta je naj- prvo zapel pevski zbor am- himno: "My Country This of Thee." Potem je nastopil Mr. Peter Novšek, predsednik dr. sv. Cirila in Metoda K. S. K. J. in je vse navzoče v imenu naselbine in v imenu domačih društev v primernih besedah pozdravil in se jim zahvalil za tako veliko ude-ležbo. Nato pa je izročil pred- stvo shoda domačemu č. g. župniku Rev. Fathru Černe- tu, ki je zopet nastopil vihar- no pozdravljen, kar pokazu- je, da ga farani silno ljubijo in je obrazložil še enkrat v kratkih besedah namen in po- men shoda. Povedal je v je- drnatih besedah, da namen katoliških shodov je narod prebuditi k zavesti. Da kot taki vstanemo iz svoje kat. zaspanosti in da se odločno pokažemo doma in pred ce- lim svetom kot katoličani in da se zavemo svojih katoli- škinih in narodnih dolžnosti.

Dalje je krepko izvajal, kako danes naš narod ve, kam so ga zapeljali naši verski na- sprotniki. Kako so ga poteg- nili že v gotovih slučajih bo- dis v enem ali drugem oziru. Naši nasprotniki so bili na- ši veliki narodni prijatelji, dokler so potrebovali katoli- ške pomoči. Kjerkoli so po- stali neodvisni so nas začeli napadati in predvsem naše prepričanje, našo najdražjo svetinjo sv. vero. Zlorabili so še vedno našo zaupnost, pre- lomili svoje dane besede in se prelevili v naše sovražni- ke, kjerkoli so se v skupnosti pojavili za kako skupno na- rodno delo. Sedaj hiti s svoj- im strupenim časopisjem kvariti naš narod, v katerem zavajajo, potvarjajo itd. da se kar kadi. — Toda vse je zaman, katoliški Slovenec vs- taja in prihaja na dan tudi v Ameriki in naših nasprot- nikov je strah. Zato Vam kli- čem, da gremo v boj za resni- co in pravico in da bomo bra- nili svoje, dokler bo nam bilo naše verno slovensko srce v prsih in dokler se bo po na- ših žilah pretakala slovenska kri!

Ognjevitim besedam doma- čega preč. g. župnika Fathra Černeta je navzoče občinstvo dolgo časa viharno pritrdjeva- lo.

Nato je g. župnik opravi- čil prvega govornika, ki je na programu Rev. Dr. John Seliškarija, profesorja iz St. Paul Seminary, ki se mu je pismo opravičil radi bole- ni. Poslal pa mu je pisan go- vor, katerega tema je bila ka- kor sledi:

Vera in izobrazba.

Okoliščine, katerim jazni-

sem kos preprečile so mi, da ne morem osebno nastopiti pred Vas slavno občinstvo. V- čast in dolžnost si pa štejem, da vsaj pismo pozdravim Katoliški shod v Sheboyganu. Daleč po Ameriki slovi ta ob- čina kot ena izmed prvih slo- venskih naselbin; slovi še po- sebno zaradi tega, ker se je tukaj ohranil pravi krščanski duh, kjer si naše slovensko ljudstvo še vedno šteje v čast in ponos živeti in se ravnati po nazorih in naukih svete ka- toliške vere. Ne samo za seda- njost skrbe Sheboygančani — tudi za dušni blagor svoje mladine — tudi za prihodnost imajo um in srce — ker se- zidali so si z mnogim trudom in velikim požrtvovanjem ka- toliško šolo, kjer naj njih mladina ono vzgojo uživa, ka- tero vsi pravi slovenski sta- riši želijo preskrbeti svojim otrokom. Vsa čast preč. gosp. župniku in pa faranom žup- nije sv. Cirila in Metoda za njih delovanje, trud in vspeh.

Katoliški shod, katerega ste priredili je nov dokaz ži- vahnega in krepkega katoliš- kega življenja v tej naselbini. Prireditev katoliških shodov po naših slovenskih naselbi- nah je jasni dokaz, da med našim ljudstvom še vedno kra- ljuje katoliško pripoznanje, da naše može in žene, fante in dekleta — še vedno iščejo in tudi najdejo v naukih svete vere ono tolažbo, katero jim je samo resnica Božja, ka- kor jih uči sveta cerkev, da- ti zamore. Zdrava um in pa- met jim povesta, da vera in omika katoliškega življenja in pa prava izobrazba sta tako trdno in tesno skupaj zveza- ne, da jih je težko, da nemo- goče ločiti. Prava omika je pri- šla na svet z sveto vero, sve- ta vera jo je širila sveta vera jo združuje. Omika in vera sta dve sestri, ki popotujeta in so popotovale od kraja do kraja vedno skupaj — nikdar ločene; kdor je sprejel eno sprejel je drugo; kdor je za- vrgel eno, zavrgel je tudi dru- go.

Vera in omika brigata se za- ene cilje in namene človeške- ga življenja, ki še posebno povzdigujejo človeka nad dru- gere stvari tega sveta. V celem namenu in cilju stvarstva je to glavni zakon, da vsako bit- je zastopa po svoji naravi oni prostor, kateri je njemu na- menjen; in izpolnjuje one dol- žnosti, ki jih mu nalaga Stvarnik vseh stvari.

Namen celoga stvarstva je- častiti in slaviti Stvarnika, Najvišjega Gospoda; to je tudi prva in največja naloga in dolžnost vsakega človeka. Človek se pa razločuje od drugih zemeljskih stvari v tem, da ima dušo, razum, pa- met in prosto voljo. S svojim razumom naj bi on toraj spo- znal svojega Stvarnika; razu- mel, da človek sam je stvar Božjega Bitja, kateremu dol- guje priznanje odvisnosti, priznanje časti in slave, pri- znanje službe in ljubezni. Po svojem razumu človek pripo- zna, da je odgovoren za svoje dejanje in nehanje svojemu Stvarniku. Da bi človek to

RAZNE VESTI.

— Camp Grant, Ill. — V pondeljek 18. t. m. je drugi- č v zgodovini gen. Pershing, poveljnik amerikanske arma- de pregledoval čete 33. divi- zije. Prvič meseca maja 1919. v mestu Luxembourg, ko je stalo 32.000 mož v bojni ope- mi in drugič pretečeni pon- deljek — a samo 7.500 mož, med njimi veliko tistih, ki so sledili naši zastavi s Pershin- gom na čelu preko oceana. Pershing je že pred enim me- secem odšel v pokoj. Sedaj je star 65 let.

— Houston, Tex. — Trije gasilci so bili težko ranjeni, ko je padlo na nje veliko ste- klo o priliki gašenja osem nadstropnega poslopja v do- lenjemu delu mesta. Požar je napravil \$800.000 škode.

— Berlin. — Ze lansko le- to so vrgli v zapore v Berli- nu več pekov, ki so zmanj- šali težo kruhu pri tem ga še podražili. Sedaj pa poročajo, da so se njih tovariši pekov- ski mojstri zavzeli za nje in naprosili vlado, da jih naj iz- pusti.

— Chicago. — George Grabenhofer, star 14 let, 5237 S. Campbell ave. se je igral z očetovim revolverjem, kateri se sproži in krogla za- dene dečka v glavo. Umril je kmalo nato v bolnišnici pri operaciji.

— Port Artur, Ont. — Ke- neeth McBride, pilot in Victor Gilbert, gozdar, sta bila mrt- va, R. C. Burton, tudi pilot pa težko ranjen, ko so se na- hajali z letalom na patrolni službi nad vladnimi gozdovi, katero pa treščili na tla in vse tri pod seboj pokopljali.

— New York. — Julia Reinhardt, ki je bila nekoč slavna igralka in neutrudljiva delavka na polju gibanja sufragetk. je bila najdena v obupnem stanju v mali sobi bolana in v največji revščini, v starosti 80 let.

— Ottawa, Ill. — Skupina suhaških agentov je vprizori- la več pohodov na parlorje mehkih pijav v Ottawa, zade- li so pa tudi na trdo, kar je imelo za posledico, da so are- tirali 11 oseb in zaplenili 18 sodčkov piva, 55 galonov "munšajna" in dva galona brinjevca.

— Mexico City. — Vodjo, neke lesne kompanije je ame- rikanskega državljan v Du- rango, so banditi ugrabili in odpeljali v gore. Za izpusti- tev zahtevajo odkupnino. Ob- lasti so na delu. Da jih izsle- de.

— Calender, Iowa. — Mrs. Almar Johnson, stara 49 let, mati petih otrok, se je na "porču" svoje hiše obesila. Vzrok samomora ni znan.

— Chicago, Ill. — Collin McDonald, 38 let star, zidar, je pri delu na 47. cesti in Turner ave. se dotaknil elek- trične žice v kateri je bil tok, ki ga je vrgel in usmrtil.

svojo nalogo še bolje spoznal, da bi še v ožjo dotiko stopil s svojim Stvarnikom, da bi bolje spoznaval svoje dolžno- sti do Boga. Prišel je na svet sam Sin Božji, povzdignil človeški rod v nadnaravno stališče milosti Božje, in ta- ko ga povzdignil na stopnjo Sina napram nebesnemu Oče- tu in pa brata Sina Božjega.

POTEK OBRAVNAVE MO RILCEV ROBERT FRANKSA.

Šestnajst minut trajajoča bor- ba zagovornika proti držav- nemu alienistu Dr. Wil- liam O. Krohn-u, kate- ri vstraja pri izjavi, da sta dečka po- polnoma nor- malna.

Chicago, Ill., — 19. avgu- sta. — Zagovornik Benjamin Bachrach, je porabil vse svo- je zmožnosti pri zasliševanju državnega zdravnika Dr. Wil- liam O. Krohn-a. Šestnajst minut je trajal dvoboj eden najhujših v tej razpravi. Več- krat sta bila že tako blizu skupaj, da se je bilo res bati, da se bosta ne samo z besed- ami ampak tudi s pestmi, bi- la. Tisti, ki so bili tako sreč- ni, da so prišli v dvorano po- slušati, so imeli prav lep špas, ker smeja je bilo veliko, ko je pa jeza pri obeh privre- la do vrhunca, je pa sodnik Caverly pozvonil in zaklju- čil razpravo. Dr. Krohn vs- trajal pri izjavi, da sta dečka popolnoma pri zdravi pameti. Poročilo tudi pravi, da so bi- li odgovori zdravnika, kakor nož ostri, Bachrach ga je na vse mogoče načine spravil v past, kar mu pa ni uspelo.

Francoski kabinet odobril Londonsko pogodbo.

Pariz, 19. avgusta. — Fran- coski kabinet je enoglasno o- dobri delo francoske delega- cije, ki je na reparacijski kon- ferenci delala za interese Francije. Herriot, ministrski predsednik, je pojasnil kabi- netu delovanje in vspešni za- ključek konference, nakar so člani kabineta se zahvalili delegatom za tako važne re- zultate, ki so jih dosegli v prid Francije.

Herriotu je ljudstvo prire- dilo burne ovacije, ko je dos- pel v Pariz, ker ljudstvo se zaveda, da je storjen korak proti — mogoče trajnemu sve- tovnemu miru.

Reichstag se sestane v petek.

Berlin. — Reichstag se se- stane v petek 22. avgusta, ta- ko, da se bo vzelo v pretres londonska konferenca, kon- cem tedna. Kabinet je delo delegatov na konferenci odo- bril.

Zagonetni umor.

Elgin, Ill. — Blizu Elgina so našli mrtvo truplo 36 let- starega Mortimer Fairchilda, ki je bil zadušen in zvezan na rokah in nogah. Meseca aprila t. l. sta šla s ženo na- razen, žena je vzela svoje 3 otroke in odšla v St. Charles. Fairchild pa k svoji omoženi sestri. Umor je zagoneten. Na- sumu sta žena in neki njenin prijatelj, vendar zadnje po- ročilo pravi, da je najbrže ro- parski umor.

— London. — Največja turbina na svetu. — Največ- ja turbina kar jih je še bilo, kedaj narejenih je sedaj na- potu v Chicago iz Anglije, kjer je bila narejena. Turbi- na tehta 1000 ton in so potre- bovali 70 železnih voz za prevoznino. Namenjena je za Commonwealth Edison Co. v Chicago.

Rudniška katastrofa v Krmelju.

VODA JE VDRILA V ROV IN PODSULA RUDARJE. 10 MRTVIH 4 RANJENI.

V kotlini med Št. Janžem in Tržiščem v krškem okraju leži vas Karmelj, znana po svojem premogovniku, v ka- terem kopljejo rjavi premog. V rudniku je zaposlenih pr- delu nad 800 rudarjev. Na starejši rov, se imenuje — Andrejev rov in je 53 m glo- bok, v njem je več kot kilome- ter proge. Zaposlenih je v njem dnevno do 150 rudarjev. Delavci so večinoma domačini iz sosednih krajev.

V soboto 2. avgusta okoli pol šeste se je nad okolico Mo- kronoga nenadoma stemnilo nebo. Kmalu se je vsul dež, sledila je ploha in pričelo je liti kakor iz škafa. Izgledalo je kakor da bi se utrgal oblak. Grmelo in bliskalo je, da je bilo groza. V premogovniku so bili delavci takrat v vseh treh rovih na delu. Nihče ni niti slutil, da se bliža kata- strofa. S hribov Strasberga in Cirknika, kakor tudi iz vseh sosednih gričev so se vsuli mo- gočni nalivi v dolino. Okoli šestih zvečer je voda že ud- rila v rudniško električno cen- tralo. Zalila je vse stroje in mahoma se je vstavil ves obr- rat. Sesalke so prenehale funkcionirati in vsi trije ro- vi so bili naenkrat v temi. V- enemu rovu je bilo o priliki neurja okoli 20 delavcev na- delu. Vsi so se rešili še pravo- časno, razven dveh, ki sta de- lala v višjem oddelku, rešili so jih šele v nedeljo ob šestih zjutraj. Bila sta oba živa, na obrazih pa so se jima poznali sledovi strahovite noči. Voda da je drvela s hribov proti Andrejevemu rovu. Pritisk vo- dne mase je bil vedno srditejši. Rudarji so opazovali ne- varnost in pobegnili iz rova. Okoli devetih zvečer pa se jih je 12 zopet vrnilo. Hoteli so zavarovati betonski zid, da bi voda ne vdrila v rudnik. Beton- ski zid se je pa izkazal pre- slab in katastrofa se je izvr- šila prej, kakor bi pa kdo pričakoval. Vsaka rešitev je bila izključena. Ko je vodna masa razbila oviro, je vsled zračne- ga pritiska sledila močna eks- plozija. Iz jame se je dvignil okoli 30 metrov visok mogo- čen oblak dima. Valovi so po- medli pred seboj vse, kar jim je bilo na potu. Vdrli so po za- vorniku, podrli vse lesene o- pore in odnesli 10 rudarjev z- blatom in lesovjem vred. Pri- zori so bili obupni. Mrtvi so sledeči:

1. Martin Ganc, iz Št. Jan- ža, 26 let star, oženjen.
2. Franc Keše, iz Koludr- ja, oženjen ima dva otroke.
3. Jernej Rugelj, strelni mojster, doma iz Gredic pri Tržiču, star 38 let, oženjen, ima enega otroka.
4. Ferdinand Lukek, iz Govedola, star 32 let. Zapušča ženo in dva otroke.
5. Martin Strojinc, iz Mla- datiča, samec.
6. Franc Umek, star 26 let, iz Mladatiča, samec.
7. Edvard Ojstruh, star 28 let, doma iz Budne vasi, samec.
8. Franc Kavšček, star 20 let, doma iz Jesenic pri St. Rupartu.
9. Martin Dolenšek, iz

Govedola, oženjen ima enega otroka.

10. Martin Kos iz Jesenic. V hiši, kjer je rudniška pi- sarna, so ležala trupla na mrt- vaškem odru. Soba je bila spremenjena v kapelico. Ob- vzglavju so brlele sveče, zagrn-jena trupla je pokrivala be- la tančica.

Smrtna nesreča pod Trigla- vom.

V noči od sobote na nedeljo se je pripetila pod Triglavom smrtna nesreča. Zahtevala je kot žrtev vodnika iz Mojstra- ne, A. Hlebanjo. Očividec nam je o dogodku dal sledeča po- jasnila:

Prišli smo v soboto 26. VII. pred večerom v kočo na Kre- darici. Kmalu za nami vstopi vodnik A. Hlebanja, krepak, postaven, 35 leten mož, do- ma iz Mojstrane. Peljal je g. Stiasnyja iz Aljažvega doma preko Luknje na Triglav. Pri- šel je na Kredarico, da pripra- vi prenočišče za večjo družbo, ki je še isti večer nameravala priti gori. Okrog 8. ure je še sedel v kuhinji in pil kozarec vina. Ni bilo videti da bi bil u- trujen in je kljub megleni no- či, zagotavljal, da pojde sko- zi Kot v Mojstrano. "Kar tudi doli pod kočo, potem se pa podričam po snegu in v par urah sem doma," nam je še govoril. Strašili smo ga z de- jem in viharjem, ki se je že bližal in oskrbnica sama mu je zelo odsvetovala. Ko sem odšel k počitku, je vodnik še prisedel k večji družbi in bil zelo dobre volje. Nato je vzel palico in odšel. Oskrbnica je mislila, da je šel k počitku. Okrog 9. ure v nedeljo dopol- dne vstopi v kočo neki lovec s sporočilom: Hlebanja se je ponesrečil! Pod Kredarico le- ži v skalah. Hiteli smo ven. Par korakov od vrat je strmi- na, kjer je v globočini ležalo truplo pokojnega Hlebanje. Nesrečo smo si mogli razložiti na ta način, da je vodnik sto- pil v megli morda le par ko- rakov predaleč od kočice in je

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsake- ga dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 6.90
1.000 — Din	\$ 13.45
2.500 — Din	\$ 33.50
5.000 — Din	\$ 66.50
10.000 — Din	\$ 132.00

100 — Lir \$ 5.20 |

200 — Lir \$ 10.05 |

500 — Lir \$ 24.25 |

1.000 — Lir \$ 47.25 |

Pri pošiljках nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakov- no, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave na- kažejo po cenah onega dne, ko m- sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV- NO.

Vse pošiljave naslovite na—SLO- VENSKO BANKO ZAKRAJSK & ČESAREK 70—9th AVE., NEW YORK, CITY.

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday. — PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

VAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

“Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.”

Za koga smo?

Naše nasprotne liste silno skrbi, za katerega kandidata se bo naš list izjavil. Kljub temu, da smo že neštokrat povdarili, da mi smo za tistega, kateri da največ in najboljših garancij ljudskim masam, kateri je pripravljen delati resnično in pošteno za ljudski blagor in dobrobit. To je že itak zapopadeno v načelih krščanskih motivov in mora biti tudi princip vsakega zdravega razuma. Neumno je tudi vpiti za koga poprej, kakor vsi kandidati podajo svoje izjave, svoj program.

Sedaj imamo pred seboj izjave vseh treh kandidatov. Vsakdo, ki hoče resnico priznati, mora priznati, da za delovno ljudstvo je najbolj privlačen pa tudi najboljši program senatorja La Folletta, ako se bo držal svoje dane besede, za slučaj, da bo izvoljen. Toda ameriško ljudstvo je čakalo še na drugo izjavo. Vsakdo ve, da v Ameriki imamo zloglasno tajno organizacijo takozvanih Kukluksklanov, ki imajo zapisano na svojem praporu: boj katoličanom, tujezemcem, židom in črncem. Na vse kandidate smo pazili, kaj poretijo v svojih programih ali izjavah k temu vprašanju. Kajti, ako hočemo odkritosrčno govoriti, je favorizacija — naklonjenost — tej tajni organizaciji veliko bolj nevarna za državo in splošni mir v državi, kakor pa celo favoriziranje kapitalistom. Zakaj prvo, kar vsak državljani zahteva je enako pravico za sebe in za svoje osebno prepričanje. Kjer ni tega, tam vlada med državljani nezadovoljstvo, ker izvaja se zapostavljenost bližnjega, in kjer se to dela, tam se spodkopava osnovne temelje države.

Katoličani ne zahtevamo drugega, kakor, da se nam da isto svobodo, kakor drugim t. j., da ako sme svobodomiselnec oholo trditi, da ni Boga in ga zametuje, da imamo mi katoličani isto pravico v Resnico božjo verovati in svoje prepričanje izvajati. Zahtevamo, da se ohrani pravična ameriška svoboda, da smemo svojo mladino vzgojiti v svojem duhu, ker je naša, ker v njej se pretaka naša kri! To je torej pglavitni faktor, na katerega smo se ozirali.

Naši protivni listi se v tem sicer razlikujejo, tem naj bi kdo obljubil v svojem programu, da bo pordečil Ameriko in isto spremenil v rdečo Rusijo, kjer bi se katoličane pometalo v ječe, njih svobodo popolnoma omejilo, bi kar zbesneli v navdušenju za tako vlado. Da se voditelji skrahiranega slovenskega socializma v Ameriki izražajo proti Klanom je samo zato, ker so Klani napovedali boj inozemcem splošno. Torej so s tem prizadeti tudi sami, ki so prišli iz inozemstva v to deželo učiti slovenskega delavca nesrečni rdeči evangelij. Ako bi pa Klani imeli zapisano na svojem praporu samo: boj proti katoličanom, a inozemci naj bi

bili izvzeti, tedaj bi gospodki na Lawndale besneli veselja in v besednjakih bi zmanjkovalo besedi, s katerimi bi peli slavo in nazdravljali preganjalcem katoličanov. Zakaj ni jih bolj nestrpnih ljudi proti katoličanom, kakor so ravno slovenski socialisti v Ameriki, kar je sicer nadvse žalostno.

(Dalje sledi.)

Leadville, Colo.

Koncem zadnjega meseca so nas zapustili naš dosedanji preč. g. župnik Miklavčič, ki so pri nas precej časa vneto delovali za napredek naše župnije. Na njih mesto, pa so prišli znani slovenski pisatelj preč. g. Father J. Trunk iz North Dakota. Novi g. župnik so se že z vso vmeno lotili težkega dela med nami. Vendar s pomočjo božjo in dobrih ljudi bomo z lahkoto vse dosegli, kar še želimo za našo naselbino. Našemu novemu preč. g. župniku Fathru Trunku pa kličemo pristrčno dobrodošli v našo sredo!

Dne 11. avgusta se je vršil pogreb dvehletnega Jos. Koščaka sinčka družine Koščak iz slov. cerkve sv. Jožefa. Prizadetim starišem izrekamo naše sožalje!

Predzadnji teden smo pa pokopali iz naše cerkve znano rojakinjo Mrs. Agnes Babich zvesto naročnico Vašega lista. Zalujocuemu soprogu, ki ga je izguba soproge občutno zadela izražamo naše globoko sožalje! Pokojni njegovi soprogi pa R. I. P.!

Poročevalec.

Joliet, Ill.

Tudi za Will county se je zadnje nedeljo organiziralo posebno lokalno organizacijo, ki bo vodila kampanjo za progresivno La Follettovo tretjo stranko. Shod se je vršil v Dellwood parku. Za državo Illinois je določil Charles J. McGowan, kot State leader, ki bo vodil po vsej državi kampanjo za La Folletteja.

— John Vidic z No. Broadway ceste je bil obsojen v soboto na \$10.00 denarne globe in stroške radi nespodobnega obnašanja. Zatožen je bil po uradniku Superior Chemical Co. da je tudi odnesel nekaj kompanijske opreme.

— Policija je zadnjo soboto zopet vprizorila pogon za močnejšo pijačo. Pogon je vodil policijski kapitan Fornango. Preiskali so več slovenskih gostiln mehkih pijač. Tako so šli v prostore Mr. Fr. Bambicha, Frank Dušatove prostore, kjer se jim pa ni posrečilo najti ničesar, ki bi mogli porabiti kot dokaz za kršitev suhe postave. — V prostoru John L. Spreitzerja pa so našli, kakor pravijo blizu 8 galonov opojnih pijač, radi katerih je bil Spreitzer aretiran in se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

— V okolici Jolietja bodo letos pridelali okroglo po 50

do 60 bušljev ovsa na akker. Pšenice pa 30 do 35 bušljev na akker.

— S 1. septembrom se uvede med mesto Aurora in Jolietom avtomobilski prevoz z avtobusi. Poulična železnica pa prekine na to z obratovanjem med tema mestoma. Stirje avtobusi bodo vozili po istem voznem redu, kakor je sedaj poulična kara.

Poročevalec.

Sheboygan, Wis.

Odkar smo imeli katoliški shod dne 3. avgusta, mi ne da srce miru, da se lepo zahvalim vsem vdeležencem ki ste prišli na naš shod, kakor tudi tistim, ki so pomagali, da smo proslavili naš dan vse najsi-sajnejše. Vsem najlepša zahvala! Kar se tiče našega shoda naj omenim samo sledeče: Program govornikov se je izpeljal najboljšje in vse hvale vredno. Žal, da nismo mogli mi izpeljati našega programa, kot smo si ga začrtali, ker nam je vreme nagajalo. Dež nam je oviral. Prav nič niso pomagali vsi protesti, če ravno smo pri prvem zborovanju glasovali vsi za lepo vreme in dali tudi v zapisnik. Vsi govorniki, častita duhovščina in glavni uradniki K. S. K. Jednote naredili ste najboljšje. Boljših govornikov bi ne mogli dobiti. Čast vam daje vsa Sheboyganska naselbina. Posebno pa moram povdarjati, da govorniki, ki so bili na našem katoliškem shodu so iz naroda in za narod. Niso hoteli vzeti od nas nobene odškodnine za svoj trud, in ne za zamudo časa, ali vožnje stroške. Delali so najboljšje za prebujo slovenskega naroda, in za procvit K. S. K. Jednote.

Marsikateri je narodnjak, ali ne žrtvuje časa, in ne denarja iz svojega žepa za narod. To pa sem zapisal zato, da cela javnost ve, ker se prav rado napada po brezverskih časopisih naše voditelje. Nismo vam dali bogastva ali kaj drugega. Dati vam hočemo naša vam hvaležna srca, in vam obljubimo našo skromno sodelovanje z vami za naše katoliške principe. Občudovali smo pa tudi društva Milwaukee — West Allis, ki so prišla k nam v takem obilnem številu. Čast vam! Pokazali ste, da vas rdeče morje ni še zagrnilo, da se zavedate, da ste katoliški Slovenci in Slovenke, rojeni od slovenskih katoliških mater, (Dalje na 2. strani.)

Zmaga dr. Korošca v dvoboju s Pašičem

DR. KOROŠEC JE BIL PRVOBORITELJ V BOJU PROTI KORUPCNI POLITIKI. — PREDSTAVNIKI SLOVENCEV SO LJUDJE KATERIM ZAUPA VSA EVROPA. — VELIKASTNE MANIFESTACIJE DR. KOROŠCU. — VELIKANSKO VESELJE V BEOGRADU.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Boj proti Pašiču je končan. Pašič je značil v naši državi sistem in je bil prva ovira razvoju političnih dogodkov. S svojimi bizantinskimi metodami je ustvarjal v Beogradu neugoden položaj, da je bilo sploh nemogoče nekaj pozitivnega ustvariti. Okrožala ga je čreda do mozga izkvarjenih ljudi, ki so izrabljali vladno in njegovo moč. Z dolgo vlado si je Pašič ustvaril čvrst položaj in na vsakem odločilnem mestu je bil nastavljen kak njegov pristaš. Obenem je izvajal pritisk na vse strani in intrigiral proti vsem. Potom plačane časopisja je znal ustvarjati med ljudstvom razpoloženje in se je smatral kot večni najemnik naše države. Zato je bila borba proti njemu huda in težka. Zlasti ko je v ustavotvorni skupščini Jugoslovanski klub začel borbo proti njemu odkrito in odločno. V ustavotvorni skupščini je bil Jugoslovanski klub edini, ki je bil v opoziciji in v decembru 1922. se je koalicija zrušila. Slovenski narod je boj razumel in je to dokazal, ko se je kot en mož 18. marca 1923. izjavil za SLS.

Ojačen je Jugoslovanski klub nadaljeval boj proti Pašiču in njegovemu sistemu. Dr. Korošec je takoj po volitvah zbral vse, kar je bilo proti Pašiču, in ustvaril zagrebški blok. Pašič je dal podpisati Markov protokol, ko pa je videl, da je ustvarjen proti njemu in za sporazum, je po svoji stari navadi prekršil svojo besedo. Dr. Korošec ni miroval; opozicija je bila razcepjena. V sled intrigriranja Pribečevičevih veleslovov se je ustvarila koalicija z radikali. Toda, ko se je že zdelo, da bo koalicija že ustvarjena, se je posrečilo Dr. Korošcu sestaviti ožji opozicijski blok. Vladin položaj je bil poslabšan in se je mogel Pašič obdržati le s pomočjo džemijeta. Nemcev in nelojalnosti Pribečeviča, ki je za hrbtno stran kinega šefa koval načrte za izdajstvo. Po dolgih pogajanjih med Radičevci in dr. Korošcem so prišli Radičevi poslanci v Beograd in je bila ustvarjena parlamentarna večina, katere se je Pašič zbal in podal ostavko. Pričela se je težka doba kriz in intrigriranja slovenskih demokratov ter zakulisnih bojev, ki so ostali javnosti prikriti.

Dr. Korošec je bil prvoboritelj v boju proti Pašič-Pribečevičevi hegemoniji in korupcni politiki. Danes je zmagal! Pašič je padel, upajmo, da za vedno, in z njim gnili režim, ki je privedel našo bogato državo skoraj na rob propada. S Pašičem so propadli vsi, ki so mu pomagali. Pribečevič, Žerjav in vsi njihovi pajdaši so politični mrtveci.

Velikansko veselje v Beogradu.

Beograd, 28. julija. (Izv.) Nova vlada se je danes ob 11. predstavila vladarju in je bila zaprisežena. Svečani akt, prisega je trajal skoro celo uro, ker se je kralj razgovarjal s posameznimi ministri in se je zanimal za razmere v posameznih pokrajinah. Posebno dolgo se je razgovarjal z dr. Korošcem, dr. Kulovcem in Sušnikom. Med priseganjem se je zbrala pred dvorom velika množica ljudstva in nestrpno pričakovala prihoda novih ministrov. Ko so prihajali z dvora prvi ministri, je množica priredila vsakemu posameznemu ministru sponatane ovacije.

Ko je prihajal iz dvora minister Korošec v spremstvu Kulovca in Sušnika (dr. Vesenjak še ni prispel v Beograd) je množica z entuziazmom vzklikala: Živijo Korošec, živijo Slovenci! Manifestacije za Slovence in dr. Korošca so trajale več minut. Slovenski ministri so se temu izlivu čustev belgrajskega občinstva srčno zahvaljevali.

Ko se je pojavil kot zadnji Ljuba Davidović, je nastalo med množico nepopisno navdušenje. Naenkrat se je znašel g. Davidović sredi ljudstva, ki je pozdravljalo novega predsednika vlade, mu poljubljalo roko in obleko ter mu posipalo pot s cvetjem. Množica je vzklikala novi vladi in kralju.

Manifestacije dr. Korošcu.

Belgrad, 28. julija. (Izv.) Sestava nove vlade je bila simpatično sprejeta. S posebnim navdušenjem je bilo v tujkajni javnosti, diplomatičnih in političnih krogih sprejeto sodelovanje Slovencev. Splošno se sodi, da so predstavniki Slovencev ljudje katerim zaupa vsa Evropa in vsi prijatelji v inozemstvu. Najboljši vtis pa je napravilo dejstvo, da je vstopil v kabinet tudi dr. Anton Korošec, ker so se večeraj raznesle vesti, da on ne bo sodeloval v novi vladi, kar je zbudilo splošno razburjenje. Ko se je zvedelo, da je vstopil v kabinet, je zavladalo vsesplošno veselje. Ko je minister dr. Korošec po prisegi prihajal iz dvora v družbi ministrov dr. Kulovca in prof. Anton Sušnika, jim je množica priredila veličastne manifestacije.

SIRITE “A. S. IN EDINOST”

tukaj, idi čisto naravnost in prišla boš do naše kočice. Ni več do tja kot petnajst milj. Ali me dobro razumeš?”

“Da, oče, poslušam vas.”
“Petnajst milj . . . čisto naravnost . . . do reke . . . Ni mogoče se zgubiti, Jeanne. Samo paziti moraš, če slediš ledovju reke, na zračne votline, ki so pod snegom.”
“Da, oče . . . Toda pridite počivati, prosim vas. Izmučeni ste . . . in malo bolni pa tudi.”

“Pokaditi hočem pipo.”
In še enkrat jo je opozoril: “Jeanne, povem ti pred vsem, pazi na zračne votline, kjer je pod snegom prazen prostor. Z malo pažnjo jih boš lahko spoznala. Tam, kjer se nahajajo, je sneg bolj bel kot drugod na ledu in prevotan je kot goba.”
“Da . . . a . . . a . . .”
“Lahko noč, mali,” je dejal Peter Kazanu. Bil se je vrnil k ognju.

“Bolje bom spal pri otrocih. Naprej, še en dan . . . Še petnajst milj . . . Dva dni. (Dalje sledi.)

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Ko je Jeanne opazila svojo očeta v zori, je prebledela. Nemir v njenih očeh se je umaknil grozi. Objela ga je z rokami okoli vratu. On se je pa začel smejati in bolj močno kašljati, da pokaže, da je še krepak.

“Počasi se zdramim,” je dejal, “kot vidiš. Bilo je prehlajenje, ki se končava. Toda vsako prehlajenje, ma chere, pušča za seboj, kot dobro veš, veliko slabosti in rdeče oči.”

Dan, ki je sledil, je bil mrzel in turoben, skoraj temen. Peter in Kazan sta skupno vlekla sani in Jeanne je hodila peš zadaj po gazi. Kazan je vlekel neprestano z vso svojo silo in ne enkrat ga človek ni udaril z bičem. Tu in tam ga je pa prijazno pogladil z veliko rokavico po glavi in po hrbtu. Vedno bolj se je temnilo in od vrhov dreves se je začulo slabo tuljenje, ki je naznanjalo bližajočo se nevihto.

Tema in bližnja nevihta nista spravila Petra Radissona do tega, da bi se ustavil in utaboril.

“Treba je na vsak način,” tako je govoril samemu sebi, “priti do reke, da, da, na vsak način . . .”

Silil je Kazana, naj se e-

nerglično potruji, med tem ko je sam čutil pod komatom kako mu moči pešajo.

Blizard, (snežni vihar.) se je pričel opoldne in Peter se je ustavil, da prižge ogenj in se pri njem vsi ugrejejo. Sneg se je tako gosto sipal z neba, da se ni videlo niti petdeset korakov daleč. Jeanne se je vsa tresoč stisnila k svojemu očetu z detetom v naročju. Da jo pomiri, se je kazal Peter veselega in se smejal. Ko so počivali eno uro, je spet vpregel Kazana v komat, sebi si je pa pripel jermene okoli pasu, ker so ga okoli prsi preveč boleli.

Mala karavana se je težavno pomikala naprej skoraj v popolni temi, v kateri je vladala tišina. Peter je držal v roki busolo in jo opazoval. Pozno popoldne se je drev-

je razredčilo in nova planjava se je pokazala pod popotniki, proti kateri je Peter Radisson ves vesel stegnil svojo roko. Toda njegov glas je bil slab in hripav, ko je dejal: “Tu lahko taborimo sedaj in počakamo, da se blizard poleže.”

Pod gosto zaščito ene zadnjih skupin smrek je postavil šotor in nato nabral suhljaja za ogenj. Jeanne mu je pomagala pri tem delu. Ko so zavžili kosilo, obstoječe iz praznega mesa in prepečenca in skuhali ter spili kavo, se je utrujena Jeanne vrgla na posteljo in se tesno zavila z detetom v kožuho in odejo. Ta večer ni imela moči, da bi Kazanu dala dobro besedo.

Peter je še počakal nekaj trenutkov in bedel nepremično poleg ognja, sedeč na saneh.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

NA GORE.

1. Naše gore. Kako so nastale?

Naj drugi okoli po sveti si iščejo slave, blaga, jaz hočem na gori živeti, tu sreča, tu mir je doma.
Simon Gregorčič.

O stari slovenski domovini poje pesnik:
"Slovenski svet, ti si krasan, ti poln največje si milobe..." — Pesnik ne pretrava.

Kos zemlje, kjer prebivajo Slovenci, je sicer majhen, a pravi zemeljski biser. Slovenija ima morje, hribe, doline, ravnine, reke, jezera in — gore. Pa še kakšne gore! Mnogi sosedje zavidajo Slovincem njih sinje gore. V malem okviru so zastopane vse vrste gorovja. Imamo v nebo kipeče velikane, gola, siva skalovja, s temnim gozdom obraščena pogorja, hribe, holme, ki se polagoma izgube v nepregledni ravnini. Na severozapadni strani "Triglava blišče se vrhovi," in kakor sinovi okoli svojega osivelega očeta, se vrsti gora za goro, greben za grebenom, vrsta za vrsto na vse strani. Vsak hrib ima svoje ime, vsaka višava nam je draga, vsak hrib, vsak holm nam mil. Kdor ljubi svoj stari dom, ljubi tudi sinje gore stare domovine.

Oj prijazne vi planine, ki v daljavi se blišče, stokrat zdravi mi bodite, kraji moje domovine...

Nova domovina, Amerika, je obsejnejša. Kakor v marsičem, je bogatejša tudi na pokrajinskih lepota. Slovenija združuje, kar ima lepega, v malem. Amerika ima več, pa se nam nudi vse v ogromnih merah, obsejnih oblikah, da moremo občudovati vse le bolj posamezno. Slovenske gore pozna vsak Slovenec, ameriške le, kadar jih gre občudovati na zapad. Pa tudi z ozirom na gore se moramo držati načela, da je ves svet naša domovina. Treba se je ozreti na vse kraje, vse dežele, ako hočemo docela spoznati ves umotvor, ki se nam razodeva v gorah.

Kako pusta, dolgočasna, enolična bi bila zemlja brez gor. Gore oživljajo pokrajino. Čim različnejše so njih tvorbe in oblike, tem bolj živa je pokrajinska slika. Ker imajo gore take povsem različne oblike in tvorijo najbolj pisane skupine, se nam usiljuje misel, da so nastale po neki sicer orjaški, a navidezno sle-

pi moči. Tako bi sodili na prvi hip. Ne varajmo se. Pri tvorbi gora so pač delovale velikanske sile, a nikakor ne slepe sile. V oblikah celih gorovij in posameznih gor ni nereda, ni zmešnjave. Celotno je vsaka gora in vsako pogorje umotvor, kakršnega ne zmore noben človeški razum.

Pred vsem nas zanima vprašanje, kako so gore nastale. Kako so se dvignile gorostasne grude najtršega kamena? Kdo jih je dvignil? Kdo jim dal smer in višino? Pri odgovoru na ta vprašanja naletimo na vse one čudovite moči, ki so sodelovale, da je zadobilo površje zemlje sedanjost obliko.

Največ izprememb v zunanji obliki zemlje pride od moči, ki so sredi zemlje. Kakor se vsak dan lahko prepričamo, te moči tudi zdaj ne počivajo. A v prejšnjih dobah so bile bolj delavne. Zemlja ni mrtev organizem, kakor se nam dozdeva, temveč neprestano deluje in tvori. Ker postaja vedno hladnejša in izžareva mnogo notranje toplote v vesolju, se osrčje zemlje nekako oskrčuje, manjša. Temu skrčenju pa mora slediti tudi površje, ki tvori neka zemeljsko kožo ali skorjo. Kakor se prikažejo na luč človeškemu očesu, ali kakor se zguba in spoka led na jezeru, ko odteče voda, tako se je nagubala vsled hudega stranskega pritiska tudi zemeljska skorja. Sirove zemeljske moči pa niso delovale tja v en dan, kakor je morda ravno naneslo, da si nam tako zdi. Gore v celoti niso delo golo sirovih moči, temveč umotvor, pri katerem je sodelovala kot vodilna moč najspretnjša roka. Vsak umotvor spaja vse mnogovrstne oblike v skupno, soglasno enotnost. Harmonija je umotvoru bistvena. Ravno ta enotnost, ta harmonija pa se pri gorah kaže pri vsi različnosti v prav čudoviti meri. Vsaka gora ima svoje svojstvo, vsako pogorje svoje posebnosti, a vsa ta različnost se spaja v skupno estetično podobo. Vsak člen je na svojem mestu, vse je v soglasju, ni nobene disharmonije, nič zmedene. Vsi opazovalci zemeljskega gorovja soglašajo v tem, da je v umetnem sestavu gora rešen problem, ki jasno kaže, da niso delale slepe zemeljske moči, temveč jih je vodil velikanski duh.

Človeški razum bi takega umotvora ne zmoget, če bi mu bile na razpolago tudi potreb-

ne fizične moči. Gore niso niti stvar slepega slučaja, niti proizvod moči, ki si same ne morejo odkazati smeri. Slučaj bi bil učinil zmes brez reda in pomena. Samim naravnim močem bi bilo pa ravno tako nemogoče utisniti goram ono soglasje, ki jim daje znak krasnega umotvora, kakor se iz gora razodeva že na prvi hip tudi najprostejšemu človeku. Ni je gore, ki bi bila drugi popolnoma podobna. Vsaka ima svoje posebnosti, naj se že ozremo na njeno obliko, obseg, višino, geološki sestav, ali organsko življenje na njej; vsaki je utisnjeno znamenje neke posebnosti in osebnosti. Pri vsi sličnosti se kaže povsod čudovita različnost. Zato piše znani Lorinser: "Vsa ta raznovrstna različnost kaže, da je tukaj delala, če smemo tako reči, domišljija, ki neznansko prekaša vsako človeško domišljijo, pred katero izginejo v nič tudi najbujnejši pojmi, ki jih je sploh zmožen duh človeški."

Pripisovati naravnim močem tako domišljijo, bi bila nesmisel. Le pripoznajmo: Pri sestavi gora je vodila sila moč, ki je zmožna te velikanske domišljije, in ta moč je — Bog.

NEW YORŠKO GROZ DJE.

Starim odjemalcem, kakor tudi drugim rojakom naznanjam, da bom tudi letos razpošiljal newyorško grozdje. Ako ste toraj namenjeni napraviti si kaj grozdnega soka in ako hočete imeti res dobro pijačo, tedaj je v Vašo korist, da mislite na newyorčana, ker ta najbolje odgovarja našemu okusu in se iz njega tudi največ dobi. Med našimi rojaki raste zahteva po tem grozdju od leta do leta. Zato je potrebno, da mi svoje zahteve sporočite še pred trgtvijo, da se bom vedel ravnati. Za letos se obe ta prav dobra kapljica Pripravite se čim prej!

JOSEPH VOGRIČ
Box 8, Station D.
NEW YORK, N. Y.
(T. & P.)

ZA ROŽE

telefonirajte 65
Chicago Carnation Co.
407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani)

ter da ste čvrsti bojovníki za našo nam sveto stvar. Posebno priznanje pa tudi Slovincem iz Waukegana z Mr. Opeka na čelu. Vi ste bili prvi gostje v naši nasebini. Z vašimi avtomobili, če ravno oddaljeni. Mi se vas hočemo vseh hvaležno spominjati in ostajamo vam hvaležni. Ob priliki vam hočemo vrtni. Prosim nezamerite pa nepovabljenemu gostu dežju, ki je nas nadlegoval. Z naj iskrenejšo zahvalo še enkrat vsem, in srčen pozdrav do celega članstva K. S. K. Jednote!

Vaš sobrat
Peter Novšek, preds. dr. št. 144.

12,000 čevljev visoko v zraku.

Washington, D. C. — Po-ročnik George W. Goddard se je dvignil s svojim letalom v višino 12,000 čevljev, kjer je fotografiral pokrajino pod seboj. Ni pa se dolgo mudil v tej višini, ko je bil že primoran se spustiti na zemljo, da si je otajal zmazla lica. Njegov toplomer je kazal v višini pod ničlo.

— Chicago, Ill. — 30 gasilcev je bilo omaganih od dima in plinov, ko so gasili plamen 60 čevljev pod zemljo, od Illinois tunnel comp. na 341 N. Dearborn St. Dva gasilca so odpeljali v bolnišnico v kritičnem stanju. Menijo, da je pričelo goreti v eni od več sob, ki se nahajajo v predoru.

Antonija Rifel

IZKUŠENA BABICA
207 Bridge St., Joliet, Ill.

The Will County National Bank

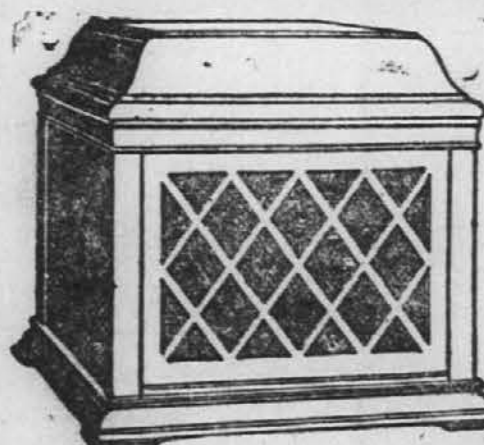
OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek
\$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša lašč. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnje obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše. "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104

ZAKAJ chicaško ljudstvo kupuje "L" delnice?

- 1 — Zato, ker POZNAJO potrebo nadulnične "L" železnice. Oni vidijo, kako je njih denar v dobro obračun. V letu 1923. se je prevozilo na nadulnični železnici 203,953,574 potnikov. Na teden se prevozi nad 600,000 tisoč ljudi.
- 2 — Stalni obrat. "L" železnica se potrebuje vsako uro in vsak dan.
- 3 — Potrebna stvar. "L" železnica je neobhodna potreba za Chicago. 32 let že pomaga chicaškimi predmetjem do večjega razvoja.
- 4 — Napredno vodstvo. "L" železnica je sedaj pod vodstvom Mr. Samuel Insulla in njegovih drugov. "Potniško lastništvo" je enako kot "Lastništvo odjemalcev," ki pod istim vodstvom kot pri Commonwealth Edison Company in pri The Peoples Gas Lights and Coke Company.
- 5 — Lastništvo potnikov. 4,284 "L" zaposlencev (37% od cele organizacije) ima svoj denar investiran v "L" delnice.
- 6 — Preko \$18,000,000. zasluzka v l. 1923. Odšteti upravniki stroški, davki, obresti in vsi drugi stroški je bilo v letu 1923. skoro trikrat toliko prebitka, kakor se je potrebovalo za predpisane dividende.
- 7 — Narastek. Število potnikov na "L" železnici je bilo 12% višje kot v letu 1922.
- 8 — Izboljšani načrti. Družba je kupila nad 100 novih jeklenih železniških kar in je raztegnila platforme za 6 do 8 železniških vozov. Izborna gospodarstvo in povečujoči business omogočajo kot proračunano da bo \$400,000 nadaljnjih dohodkov.
- 9 — Mesečne dividende. Delnice po \$100. prinašajo mesečne dividende od družbe po določeni svoti \$7.80 letno, ki pa so izvzete od osebnega davka v državi Illinois in od normalnih zveznih dohodinskih davkov.
- 10 — Lahke načrt za hraniti. Vi lahko kupite delnice za gotov denar ali na odplačila. \$10. doli za začetek in po \$10. mesečno dokler ne izplačate delnice; na instalmente dovolimo po 7% obresti.

Za podrobnosti vprašajte lahko vsakega "L" zaposlenca, ali pa pošljite spodnji kupon po natančne podrobnosti. Z obratnim odgovorom bomo vam poslali tudi brezplačno kopijo vodnika od Chicago Rapid Transit Company za mesto Chicago.

UTILITY SECURITIES CO.

72 — W. Adams Street, Chicago.

Vzemite iztis vodnika po mestu

JOHN J. MORAN,
Room 843—72 West Adams Street, Chicago.

Prosim pošljite mi brez vsakih obveznosti popolne podatke v svrhu informacije glede pristopa kot delničar h Chicago Rapid Transit Comp., katera nudi po 7.8%. Obenem prosim za en iztis vodnika po Chicagi.

Ime.....

Naslov.....

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina lastnega izdelka, najprijetnejša ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101
Bluff and Jefferson Sts.

JOS. MURN
SLOVENSKI ČREVLJAR
1011 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Well Installed
THE
MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Jolietu.
Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik
1214 N. Broadway
TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating, Ceiling Work.

NAJVEČJI DENARNI ZAVOD IZ OKOLICE DOLJNEGA MESTA

JE POSTALA

dne 14. julija 1924

s združenjem

KASPAR STATE BANK in AMERICAN STATE BANK
1900 — Blue Island Ave., 1825 — Blue Island Ave., Chicago, Ill.

IZVRSTNO NAPREDUJOČE IN VZORNO UPRAVLJENE BANKE V EDEN VELIKI FINANČNI ZAVOD

Kaspar American State Bank

Istega dne je American State Bank prenehala poslovati v njenih dosedanjih prostorih številka 1825 — Blue Island Ave. in njeni klijenti se prosijo, da se z vsemi svojimi bančnimi zadevami obračajo na novi prostor na **KASPAR AMERICAN STATE BANK** 1900 — Blue Island Ave., kjer je dosedaj se nahajala Kaspar State Bank, kjer se bo vodilo in upravljalo posle obeh združenih bank točno do časa, dokler se ne uredi novih prostorov.

Vlagatelji obeh bank se uljudno opozarjajo, da se jim bo njih vložne knjižice in čekovne knjižice zamenjalo polagoma ob vlaganju, toda ni pa potreba zahtevati zamenjo takoj, boljše je počakati, da se prvi naval polože.

Dosedanji uradniki v poslujočih bankah, ki so poštteni ljudje izkušeni in uljudni; bodo opravljali posle v novih bankah.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 — BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS.

Kapital in preostanek \$2,000,000.00

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠEGA DENARJA!

Premoženje \$20,000,000.00

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"In dobrih starišev sin."

"Celo zemljišče imajo in brez dolga. Izmed vseh sinov je pa najpridnejši ta-le."

Janez je pokazal nase.

"Kovaško reč tako umeje," je dejal zopet Miha, "da malo takih."

"Ne laži!" je šepnil Janez in ga sunil s komolcem; "saj ne umeje."

"Kako, da ne umeje!" se je jezil Miha.

"Vse, kar je prav!" je opominjal Janez. "V kovaških rečeh," je posegel glasno vmes, "sicer ni izveden; ampak za poljska dela ga ni boljšeja in za krčmo je rojen. Sode bo valil, pretepalce miril in pijance nosil pod kap."

"Kaj! da jaz nisem kovač!" je vpil Miha.

"Ti, da; ampak jaz ne; slišiš?" je odgovarjal Janez.

"Jerica, čuješ," se je smejal krčmar, "kak ženin se ti ponuja? Ali bi ga vzela?"

"Zakaj pa ne!" je dejala ona.

"Toraj, Jerica, k meni sedi!" je vabil Janez in se umaknil. Od druge strani pa se je umikal Miha in jo klical.

"Kako, Miha, če si pa ženin?" se je čudila ona.

"Kaj ženin!" se je jezil on. "Ne bodi neumna, pa sedi k meni."

"Kar je res, to je res," je trdil Janez. "Miha je ženin Lenke Šimnove."

"Miha, Miha!" je karala Jerica. "Kadar je kdo prost fant, naj se ozira v božjem imenu po dekletih; a če je ženin, potem je pa to smrtni greh."

"Smrtni greh pa res ni," je godrnjal Miha in se obrnil stran in se jezil na svojo Lenko, ki mu dela toliko pregla-vice in ga — vrabec jo pozoblji! — nemara res čaka. Kljub vsemu temu sta mirno spavala naša fanta, ker je skrbel Tomaž, da jima je preganjalo delo nerodne misli.

Oj, da ni mogel tudi Gregor delati pri njem! Tako se je pa zgodilo, da je njemu bolj in bolj polnilo dušo misel na Tajdo, da mu je krasila živa domišljija deklico čez vso mero in jo obdajala z vencem vseh možnih ženskih čednosti, in da se je on naposled uveril, da ne more živeti brez nje. Globoko je vzdihnil pri tej misli, pol sladki, pol grenki, ker je uvidel, da je prodal mlado prostost ali za najslaj-

šo srečo na zemlji ali pa za nič in zaman. Minula ga je brezskrbna veselost in prešerni smeh. S tiho zadovoljnostjo pa je zapazila Tajda to premembo in poredno se nasmehnila, kadar je zrl on zamišljen tja v cvetoči svet, in kadar mu je zastala pod njenim pogledom živahna beseda. Čutila je, da jo spremlja mračno njegovo oko, kadar odhaja; videla kako mu žari radostno, kadar se snideta. Veselila se je zmage, in njena prijaznost je le netila ogenj v Gregorjevi duši.

Blagosrčnemu stricu se je mladilo lice in oko v mladitvi, in še pristraneje se je veselil krasne narave, ko je imel ljudi, ki so ga umeli in delili radost z njim. Tu je pozabljal skrbi, ki so ga mučile, kadar se je vrnil v svojo sobico in med samostanske brate. Slišal je namreč tam, da se mudi cesar še vedno v Celju, in ugibalo se je, kaj da se godi ondi. Čulo se je o veselicah, pojedinah, in kar je drugih zunanosti, a dohajale so tudi vznemirjajoče vesti, da se cesar ne more pogoditi s kneginjo, in da je začel Vitovec mešati pogajanja. Boječega subpriorja se je lotevala velika otožnost. Ali bode mogel še v miru preživeti poslednja leta svojega življenja? Ne bode li prihrula divja vojska v tiho dolino nad mirni samostan? In kaj bode z nečakinjo, s Tajdo! Kdo jo bode branil, ko ji vzamejo hudi časi mater in strica! Malo je imel med brati somišljenikov, katerim bi bil potožil svoje skrbi. Mlajši rod je imenoval njegove pomisleke strahopetnost in sanjal o bojni slavi in Vitovcu in Ostrovharju. H knjigam se je zatekal pater Benedikt, da so ga mirile in srčile; zakaj Tajde in Gregorja ni hotel vznemirjati z žalostnimi mislimi. In komaj bi ga tudi umela tadva! Kaj sta se menila za bodočnost, ko se sedanosti ni bilo moči načrtovati! Suhoparen predmet se je zdela politika že obema, ko sta se imela pomenkovati o toliko važnejših hečeh. Srečen in nesrečen je bil Gregor v družini Tajdini, kakor se je pač ona igrala z njim. A Bog ve, če se ne bode še kdaj kaznila njena prešernost; zakaj z ognjem se ni igrati!

Kako ji je tolklo srce, ko je v pomladanski noči začula iz spalnice zamolklo brenkanje! Mamica je spala v drugi sobi, ona pa še napol bedela in premišljevala izprva, prijetno presenečena, ali je resnica ali sanje. Zdrnila se je in se prepričala, da se ne vara. Tiho je vstala, ogrnila si plašč in sedla na posteljo. Čutila je, da je Gregor pod javorom in da zre v njeno okno; a za nobeno ceno bi se ne hotela pokazati; vlekla pa je na uho, da ne bi preslišala nobenega glasu, ko je prišel pevec tiho in oprezno:

Solnce je zašlo
Ze za goro.
Luna obseva
Mlado zemljo.

Pevci veseli
V logu molče,
Slavec le toži
Svoje gorje.

IZ JUGOSLAVIJE (Nadaljevanje s 1. strani.)

omahnili v globočino.

Pokojni vodnik je sam gotovo na stotine turistov prepeljal preko nevarnih strmin in prepadov. Našel pa je smrt, kjer je gotovo ni pričakoval. Blag mu spomin!

Na cesti je zadel mrtvoud
v četrtek upokojenega finančnega nadpreglednika Sotoška. Zgrudil se je takoj mrtev na tla.

Najden okostnjak
V sredo dne 30. julija sta v Studencih pri Mariboru v jami za izkopavanje proda zadela dva delavca na človeški okostnjak, ki je bil zakopan skoro dva metra globoko. Truplo je moralo že nad deset let ležati v zemlji. Slutijo, da je bil izvršen roparski umor, ker je bil na tem mestu nekdanj gozd. Uvedene so poizvedbe.

Priporočljiv knjigovodja.
Policija je aretirala knjigovodjo V., ki je svoji službovalci ponorel po lastnem priznanju 76.000 Din.

La Follette si je siguren, da zmaga.

Senator La Follette, neodvisni kandidat za predsednika Zdr. držav, je poslal pismo odboru neodvisne politične kampanje delavske federacije, v katerem pravi, da bo zmagovalac v jeseni. Dalje pravi, da nasprotniki ga imenujejo radikalca, ampak naš program je konzervativen, ki se bojuje za pravice človečanstva.

Stavka v čistilnici za petrolej v Meksiki.

Mexico City. — Poročajo da je zastavkalo 3.000 delavcev zaposlenih pri Huasteka Petroleum Co., ki je ena največjih tozadevnih podjetij v Meksiki. Skupna svota dnevnega zaslužka delavcev je nad \$15.000. Kompanija je izjavila, da ne ugodni zahteve delavcev. Pri podjetju so sami unijski delavci zaposleni.

Nova razkritja na Marsu.

Da nova razkritja. Tako pravi skupina ameriških znanstvenikov, ki so se podali v Arizono, od koder pravi, da se najbolje opazuje ta velika zvezda, v kateri so ba je ljudje; da celo brezžične brzojave so že naši zemljani dobili od tega planeta. Mars je sedaj najbližje na

ši zemlji in upajo, da s pomočjo velikih nalašč zato pripravljenih teleskopov, upajo priti do novih razkritij, na temu planetu. Sedaj je čisto blizu zemlje; samo 34.000.000 milj daleč proč.

Mati, (ki je svojega sinčka baš s šibo natepla): In sedaj povej, Janezek, zakaj si bil tepen!

Janezek: "Vidite mati, kako ste nepravilni in hudi! Tepete mene in sami ne veste zakaj."

SIRITE "A. S. IN EDINOST"

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois, Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik George Stonic
Podpredsed. ... John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:
Anton Šraj ml., Anton Bar-bich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko varujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagrade za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Družine plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vanudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersch, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in vsem rojakom po državi Minnesota, kot tudi po državi Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik **Mr. Frank Kurnik**, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis, kakor tudi druga naročila, ki so v zvezi z našim podjetjem.

Mr. Kurnik se trudi, da razširi dober katoliški tisk. Rojaki podpirajte ga pri tem njegovem delu. Pojdite mu na roko, ker trudi se za dobro stvar. Nagovarjajte svoje sosede, prijatelje in znance, da se bo tako dobro čloposije zaneslo v vsako slovensko hišo. Mr. Kurnika vsem naitoneje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed. in Ave Maria.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV. VARNIŠEV. ŽELÉZ. IA. KLJUČAVNIC IN STERLA.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in notraj, pokladam stenski papir.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANSKE DOMA NAREJENE KRVA-VE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

\$10.00 do \$15.00

JE SVOTA, KI JO BOMO VAM PRIHRANILI NA VSEH MOŠKIH IN FANTOVSKIH OBLEKAH.

Pri nas je Vam na razpolago na stotine in stotine najboljših oblek z enimi ali dvojnimi hlačami, katere lahko izberete. Imamo svetle, srednje in temne barve obleke, v vseh rednih velikostih, za večje in debeleje osebe, kakor tudi suhe in manjše ljudi v vseh ekstra velikostih.

Pridite in oglejte si naše občudovanja vredne cene, ki smo jih nastavili oblekam. **SEDAJ DOBITE OBLEKE OD**

\$20.50; \$24.50; \$29.00; \$33.00 in \$42.00.

MOŠKE HLAČE, SLAMNIKE, SRAJCE IN SPODNJO OBLEKO DOBITE PRI NAS SEDA J PO POSEBNO ZNIŽANI CENI. POSLUŽITE SE TE PRILIKE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Predno, ko greste od doma.

na počitnice to poletje, ne pozabite priti v našo banko in zamenjajte Vaš denar v "Travelers' Checks" — potniške čeke. Ti čeki se sprejemajo kot gotovina vseh povsod in jih ne more vnovčiti nihče drugi, kakor Vi sami. Mi jih imamo v vseh primernih vrstah in količinah.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET